

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt XIX. Bellum à Prorege illatum. Pontificis in Loffredum animaduersio.
Quæ in Gallia Caraffa Cardinalis egerit. Eius reditus cum auxiliis, & Rebiba
Legato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11665

epistolam deferebat Pyrrus, eiusdem ferè sententiæ: quâ insuper rogabantur Patres, vt Pontificem ad sensus æquitatis charitatisque pastoralis plenos inflectendum curarent. 1556.

3 Iubebatur Loffredus ad Pontificem & Cardinales litteras deferre, eosque ex Albani mandatis alloqui; ita tamen ne vltra quadrimum Romæ commoraretur, quocumque aut etiam nullo accepto responso. Sed Pontifex, quem iuuabat cunctatio, donec è Gallia rediret Caraffa, & cum eo aliquæ Gallorum suppetiæ, sicut dicemus, ob oculos illi posuit, fieri non posse, vt tam breui temporis spatio quidquam certi statueretur; cum opus esset, vt Loffredus post colloquium secum habitum, Collegium inuiseret, & inde Pontifex sententias Patres rogaret, atque hoc pacto responsum eiusmodi redderet, quo iniretur aliquod vtrique acceptum temperamentum, cuius spem plurimam in eo excitauit: aliter illius aduentum habiturum fuisse speciem non pacificatoris, sed delusoris. Loffredus rationibus Pontificis illectus, & Proregis arcanum ignorans, morâ se inuerti permisit; quod non modicum attulit detrimentum Proregi, ob notam inde contractam, tum ipsi, ob ærumnam inde toleratam: relicto ministris documento, ne vnumquam suo vrantur arbitrio contra ea quæ sibi disertis coarctatisque mandatis iniunguntur, multoque minus, vbi nulla ipsis innotuit ratio; quam quia tunc animo metiri non possunt, oportet vt non exiguam credant, & fortasse maximam.

CAPVT XIX.

Bellum à Prorege illatum. Pontificis in Loffredum animaduersio. Quæ in Gallia Caraffa Cardinalis egerit. Eius reditus cum auxiliis, & Rebiba Legato.

1 Quarto Septembris coactis Cardinalibus coram Pontifice, recitatae sunt^a litteræ, quas ad Collegium Albanus dederat. Tum de negotio agitatum, ac varia de pacificatione sunt proposita. Sed postridie noctu nuntiatum est, Albanum, cum iustis copiis egressum Neapoli Kalendis illius mensis, inuasisse postea in ditionem Ecclesiasticam, ac die quinto Pontem Coruum occupasse, minutum scilicet vestigium veterum Fregellarum, vbi Hannibalis impetus fuerat olim retardatus ac fractus; deinde verò Frofinonem, multâ pecudum abactâ prædâ. Pontifex vehementer inflammatus, confestim Patres coëgit, fecitque de aggressionem certiores. Dein coram ipsis accitum Loffredum percontatus est, quidnam

^a In Actis Consistorialibus.

^b 6. Septembris anno 1556. in Actis Consistorialibus.

1556. nam acturus ille aduenisset. Respondit, Duas à se litteras Proregis allatas, alteras ad Pontificem, ad sacrum Collegium alteras, quò exortis dissidiis concordia inueniretur. Tunc Pontifex Loffredo patefecit iniurias sibi hostiliter illatas à Prorege, cui prodicionem violatumque ius Gentium exprobrauit, quando armorum vi adoriebatur, quem idem ipse pacis tractatione sopiebat; sed Deum æquitati patrocinatorum, fraudemque puniturum: atque ita dimissum iussit in arcem adduci, ulturus in ministro Principis infidelitatem; ibique illum detinuit, donec postea pacificatio inita est.

Interim Paulus magnis angustiis premebatur ob apparatus penuriam, nec minus ob absentiam Carassæ, cuius bellicosa indoles quàm parum apta ad pacificum regimen, tam necessaria erat ad armorum tractationem. Et idèd frequentibus tabellariis eius reditum sollicitarat; sed is, ne fructu vacaret, maturare non poterat. Hic verò quòd rerum gestarum summa eluceat, præstat paucis exponam lectorum oculis variam negotij scenam in Gallia à Carassa transactam. Sunt qui scribunt, illum sub primum accessum fuisse nactum in Rege nimiam animi auersionem à pace, propensionemque ad bellum, ut qui cohortationibus tum Guisij Ducis, tunc in Aula in primis potentis, tum fratris Cardinalis, eò ab Italia reuersi, acriter stimulareretur ad capessenda rursus belli molimina, ab altero sanciti, & alteri commissi. Quapropter Carassam, omisis priorum mandatorum curis, detentoque Rebibà, cuius legationem hoc posito prænoscebat nec conducibilem nec honorificam fore, instituisse tantummodò ad ea conficienda, quæ per posteriora mandata imponebantur. Verùm, quantum colligo ex variis litteris arcanis, ad Pallani Ducem ab eo scriptis, res aliter euenit, & qualem ipsam comperio, talem paucis narrabo.

Secundaria hæc Pontificis mandata Carassæ tradita nequierant, tam occulta delitescere, quin ea vsque ab initio Cæsar aut reseruerit, aut coniectauerit: sed, perinde ac vsuuenit in eo quod in tenebris acie vacillante conspicitur, non sine aliquo errore, ac præsertim, quòd illa mandata tamquam primaria atque vnica existimauerit. Quare accessito Oratori Veneto apud se degenti dixit, Carassam in Galliam pergere, specie ut pacem promoueret, animo ut ad resiliendum ab induciis Regem impelleret, fœdus cum eodem iungeret, cuius filio regnum Neapolitanum destinaretur, & vni ex Italicis Principibus Mediolanensis Principatus: concederentur Carassæ Cardinali à Regina, Laurentij Medicei iam Ducis Vrbinatum filia, iura in illius ditionem, iisque spoliaretur qui tunc Vrbinatibus domi-

e Epistola
Carassæ Cardinalis ad
Ducem Pallani è Fontebello,
13. Iunii
1556. apud
Burghesios.

dominabatur: denique offerretur Venetis pars Siciliae. Adiecit Cæsar, Hactenus eam Rempubicam se abstinuisse quò minus secum coniungeretur, veritam, ne vniuersæ Italiae dominatui Cæsar aspiraret. Id vt cautum foret, se illi offerre initurum cum ea fœdus ad meram defensionem, aliquot oppidis eidem traditis. Ea de re admonitus Caraffa, & cum Oratore Veneto in Gallia collocutus, negauit id quod falsum erat, & ad Vrbinatem spectabat; ac de reliquo dixit, An ea forent opportuna, in iudicio illius Senatus à se reponi; sed eiusmodi res armis confici belli tempore, non verbis inter inducias; nihil autem tentatum iri, nisi in Reipublicæ commodum, quacum ipse cum suis connectebantur, ob collatum ipsis ab eo Senatu Venetæ nobilitatis decus. Paulò pòst iactitari sensit, ex discrepantia super captiuorum redemptione, periculum esse ne dissoluerentur induciæ: de quo periculo, quod spei, non periculi locum penes eum obtinebat, curiosè studuit certiozem se fieri. Sed eam spem euandam comperit: etenim Cæsar quâ desiderio quietis, quâ generosi animi ostentatione, largitate plurimà vsus fuerat.

4 Pacis itaque Conciliiq̄ue negotium Regi proposuit Caraffa, & amplissima quæque ab eo retulit^d, remissâ pacificatione absolutæ Pontificis potestati, penes quem esset in Regis etiam detrimentum iudicare atque arbitrari: quippe quòd satis erat compertum Henrico, neque quod proponebatur acceptum iri à Cæsare, nec, si acciperetur, nisi in rem suam Pontificis iudicium processurum. Quod attinebat ad Concilium, placuit Regi consilium illius in Laterano celebrandi, Gallosq̄ue ibi Episcopos conuenturos vtrò pollicitus est. Caraffa tumidis his pollicitationibus, honoribusq̄ue sibi supra modum exhibitis, pro eo ac Principes solent in summis negotiis, profusi huiuscemodi monetæ, cuius in sumptum non exhauritur ararium, persuadere sibi cœpit vim quamdam omnipotentem, agebatq̄ue dominantis in modum cum Oratore Cæsareo de pace: Debere Principes rationes suas Pontificem edocere, vt is ferret de iure sententiam, atque in hoc non modò illius suscipere consilia, sed obtemperare mandatis. Non tamen his tumidis vocibus commotus Orator, sed gnarus cupiditatis, quâ in pacem Carolus ferebatur, respondit, Cæsarem præstò esse; & quoniam potissima belli causa censebatur fuisse Mediolanensis Principatus, Cæsarem se suosq̄ue eo priuaturum, dummodò Rex vicissim occupatas terras aliis restitueret. Hæc omnia Caraffa Rebibæ Legato significauit, putans, quantum conicio, illum Bruxellas peruenisse. Sed Rebiba secundum accepta mandata lento gressu procedebat, præstolaturus prius

O o o 3

lucem

^d Dux litteræ Caraffæ ad Paliani Ducem, altera è Fontebello 20. Iulij, altera ex Ostia 17. Iulij, apud Burghesios,

1556. lucem aliquam à Caraffa de negotij spe, ne pacem Casari propone-
ret, dum fortasse de inferendo illi bello ageretur in Gallia.

e Acta Con-
fistorialia,
27. Junij.

f Colligitur
ex prædictis
litteris Ca-
raffæ ad Pa-
liani Ducem,
27. Julij.
g De his fu-
se in epistola
Aldobrandi-
ni ad Caraf-
fam, 21. Junij
1556. apud
Burghesios.

Priores Caraffæ Legati litteras ad eius fratrem, de parato Regij
animo ad pacificationem & Concilium in Laterano, recitari iussit
Pontifex in Senatu à Bino, qui à secretis erat, eo planè die, quo
ablata Guidij in Æmilia oppida, Antonio Caraffæ beneficiario tu-
re ibi concesserat: flagransque desiderio tam gloriosa cœpta perfici-
endi, ad Cardinalem rescripsit, vt pro virili rem ad exitum per-
ducendam curaret: sed vnà significauit suspiciones molestiarum
quæ sibi parabantur ab Hispanis, qui eius despectum ostentabant,
fractâ Oratoris iussu vrbis portâ, fouebant apertè Columnenses ad
recuperanda sibi per vim oppida iam proscripita, & edicto seneno
Neapolitani regni incolis commercia cum Pontificis subditis in-
terdixerant. Quamobrem ipse Venetias miserat Antonium Sanse-
uerinum, de quo diximus, ad tentandam denuò cum eo Senatu so-
cietatem, admodum respondit Cardinalis, ni-
mis dein specie conspicuum, & parum reipsâ idoneum; qui de-
mum à Senatu Veneto non alia retulit ad Pontificem consilia, nisi
vt quietem aleret, & communis parentis partes expleret. De re-
bus hisce nouis ac suspitionibus edocuit Regem Legatus, gradu fi-
cto ad posteriora mandata, quæ in sinu erant sibi priora. Quæ
illi significauit: Nisi Rex opem ferret Pontifici, hunc facile de-
sertum iri quasi prædam Hispanorum furori, succensò ex beneuo-
lencia, quâ semper sanctus ille senex Regem prosecutus fuerat. Pa-
ratum autem in Henrico animum animaduertit ad tuendum Pon-
tificem, dissoluendasque tam æquâ opportunitate inducias, rato,
nullâ generali pactione obstrictum censeri membrum, ne subueniat
capiti: porrò ipsos Hispanos induciarum esse violatores, dum ex
Regis odio Pontificem diuexabant. Impulsus iam in hos sensus
fuerat Henricus auctoritate atque eloquentiâ Cardinalis Lotha-
ringi, qui magno sibi dedecori ducebat, disiectum in Gallia fuisse,
fortasse suorum æmulatorum operâ, quidquid ipse in Italia conse-
cisset. Itaque Rex vehementer cum Oratore Casareo conquestus
est ob incussas Pontifici molestias, simileque per suum apud Ca-
sarem Oratorem querimonias ad eum deferendas curauit, atque
animos Caraffæ Legato addidit, ostensâ tenuitate virium, quæ
à Casariâ timeri poterant, suarumque ingentium fiduciâ, quas
ipse suppeditasset.

Superuenere eiusmodi nuntij, quibus simul Caraffæ Cardinalis
priuatum odium exulceratum est, publicique ad renouandum fec-
tus

